

AB-1-0807

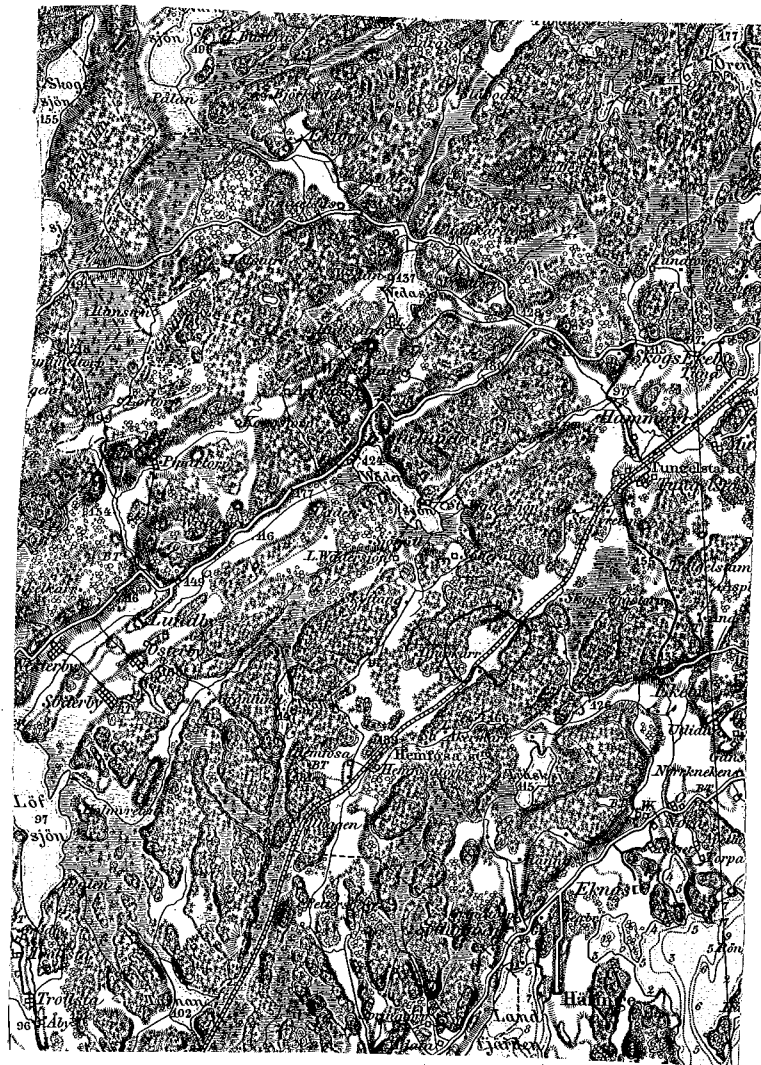
Betänkande och Förslag
till

Mösättra norra torrlägningsföretag

i Västerhaninge socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1936 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

KOSTNADSFÖRKLÄNINGSLÄNGD

Fastighet	Registreringsnummer	Mantal	Ä g a r e s n a m n	E i s ö k a n d e	Värde före företaget		Värde efter företaget		Förbätt- rings- värde		Deltager i kostnaden				
					kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	med pro- cent	för torr- läggningen med		för förrätt- ningen med	
												kr.	öre	kr.	öre
Stockholm-Nynäs järnvägsområde	1 1 2 3		Stockholm-Nynäs Järnvägsaktiebolag	1	140	40	156	-	15	60	0.42	13	93	1	40
Mösättra	1 6	avst.	Ingeborg Aspelin		768	30	1131	-	362	70	9.66	320	42	32	27
"	1 2 1	avs.	" "		4244	50	7620	60	3367	10	89.92	2982	65	300	41
			Summa		5153	20	8907	60	3754	40	100.00	3317	-	334	08
All deltagningsskyldighet är grundad endast på värdet av den båtnad som vinnes genom av dikningen uppkommande jordförbättring Stora Wädersjö den 30 december 1936 Nils Risberg Statens Lantbruksingeniör. Gust. Jacobsson															

U t l å t a n d e .

Synemännens utlåtande rörande för-
bättrad utdikning av mark tillhörande Mö-
sättra och Stockholm-Nynäs Järnvägsområde
i Västerhaninge socken och Stockholms län,
avgivet vid sådan syneförrättning, som om-
förmäles i vattenlagen 10 kap. 32 och följande paragrafer.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkring
8 km. sydväst om Västerhaninge kyrka. Å bifogade översiktskar-
ta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte även
nederbördsområdet markerats med en blå linie. Avdikningsområde
utgöres av endast odlad jord och omfattar en areal av samman-
lagt 7,44 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet vat-
tensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen den
13 april 1922 med n:r:is 62-63 betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom Länsstyrelsens förordnande av den 12 december 1935 erhöill undertecknad i uppdrag att handlägga nämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandens vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Mösttra norra torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Företaget berör ej något av de förhållanden, som omförmälas i vattenlagen 7 kap. 38 och 39 §§.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. För områdets avdikning föreslås

två sidodiken å kartan betecknade med B-C och B-D. Avloppen hava jämväl markerats med tvenne jämnloppande röda linier för öppen ledning och en tjockare röd linie för täckt ledning.

Vattenmängd och lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har för huvudavloppet beräknats till 0.95 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximiavrinningen beräknats till 125 liter pr. sek. och km.² och medelavrinningen till 12.5 liter pr. sek. och km.² Maximi-vattenmängden skulle sålunda bliva 0.12 m³/sek. och medelvattenmängden 0.01 m³/sek.

För detta avlopp föreskrivas följande dimensioner:

a) sträckan 9+80-10+40

Å denna sträcka skall endast bottenrensning företagas.

b) sträckan 10+40-12

För denna sträcka föreskrives täckt ledning av 18" runda cementrör i lutning 1.5:1000. Vid ut- och inlopp förstärkes ledningen på sätt ritningen utvisar och förses med 4 st. inspektionsbrunnar i läge som såväl plan- som profilritningen utvisar. För inspektionsbrunnarna är särskild ritning upprättad.

Den täckta ledningen skall täckas av ett minst 1.0 meter

tjockt jordlager.

c) sträckan 12-16

Bottenlutning 0.50:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Med dessa dimensioner beräknas flodvatten-
mängden kunna avbördas vid ett vattendjup av omkring 0.5 meter
och medelvattenmängden vid ett vattendjup av omkring 0.15 meter.

Nederbördsområdet för sidoavloppen B-C och B-D
är av ringa omfattning, varför några särskilda hydrografiska be-
räkningar ej ansetts erforderliga.

För avloppet B-C föreskrives följande dimen-
sioner.

a) sträckan 16-17

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 17-18+50

Bottenlutning 3.4:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 18+50-20

Bottenlutning 9.4:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

För avloppet B-D föreskrivas följande dimensioner:

a) sträckan 0-0+40

Bottenlutning 6.25:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 0+40-1

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion, 0.80 meter i berg

Sidolutning 1:1.75 " " 1:0.1 " "

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i
förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt
möjligt fullständig torrläggning av sökandens i företaget ingå-
ende mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro

avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna samt av grävningstabellen.

Broar.

Företagets utförande medför ej ombyggnad av vare sig bro eller trumma.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ågofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagda och nätavvägda samt begränsad medels en kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid ^{för} mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ågogradering varit nöd-

vändig och har densamma verkstälts efter följande grunder.

Genom borrning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ågofigur upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för fullt torrlagda ågofigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ågofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,5 meter över blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jäm höjd med 1,5 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrlägningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppen, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. hektar verkstälts. Det blivande värdet finnes infört för såväl fullt torrlagda som icke fullt torrlagda ågofigurer i kolumn 13 av värderingslängden.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppen samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenytan. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ågofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt en areal av 7,20 hektar.

Dess blivande värde utgör

8.907,60 kronor ^{60 kr} ~~tund~~

" nuvarande " "

5.153,20 "

Förbättringsvärde sålunda

3.754,40 "

Vattendomstolsavgift.

Då förbättringsvärdet ej uppgår till högre belopp än 3.754,40 kronor behöver någon vattendomstolsavgift ej erläggas för detta företag.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppens utvidgning eller för intrång genom jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej heller utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, var-

för här endast hänvisas till nämnda handling. Avdikningsområdet utgöres av en samfällighet. Samfälligheten har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad endast på värdet av den båtnad som vinnes genom avdikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet å den båtnad hans mark därigenom beredes. Då någon framställning att få erlægga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och skola för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas fixpunkter anbragta på sätt av pla-

och profilritningen närmare framgår. De skola noga bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Skall sten eller berg, vara fixpunkt utsatts, sprängas, får detta ej ske förrän ny fixpunkt av lantbruksingeniör blivit utsatt. Borttages eller fördärvas desamma uppsåtligt är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Arbetets utförande.

På grund av vad ovan anförts finna synemännen skulldigt medgiva tillstånd till företaget.

Företaget skall, om intressenterna vilja fullborda detsamma, utföras i full öppenhet med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får börjas efter den 1 mars 1937 och skall vara fullbordat senast före den 1 november 1939. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen

mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Företagets förhållande till järnväg.

Företagets utförande medför fördjupning av dike utefter banvall tillhörande Stockholm-Nynäs Järnväg. Med anledning härav har planen insänts till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för erhållande av yttrande rörande den upprättade planen. Efter en del skriftväxling, har godkännande yttrande antecknats å såväl plan- som profilritningen.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid deras första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtonde meter genomskäras för att bereda yttvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1

Avsättning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av ve-

derbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som gäller för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas och skall därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Härvid iakttages att den skada, som förorsakas genom betande kreaturs eventuella nedtrampning av slänterna, betraktas som åverkan, varav följer, att denna skadas avhjälpande skall åligga den jordägare å vars mark

nedtrampning sker. Kostnaden för skadans undanröjande skall sålunda ej betraktas som underhållskostnad.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 75 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgadt för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden besvär inlämnats till vattendomstolen.

Stora Wädersjö den 30 december 1936

Nils Risberg

Statens Lantbruksingenjör.

Gust. Jacobsson

John Hallberg

Biträdande gode män.

lagen föreskrivna tid hos vattendomstolen anförda över den
syneförrättning, vid vilken förestående utlåtande avgivits;

betygar Stockholm i Österbygdens vattendomstols kansli den

2 mars 1937.

Ex officio:

R. Phragmén

Stämpel: 50 öre

Rätt avskrivet betyga:

S. Halm *H. Andersson*